CONTABILITATEA ȘI ANALIZA DATORIILOR ENTITĂȚII

Diana DONI

CZU: 657.44:336.27 *diana-doni3@mail.ru*

This article presents the specific features of the debts that are necessary for their correct accounting and reflection in the financial statements of the entity. It can also be metioned that the registration of accounting operations takes place on the basis of primary documents such as: credit receipt contract, fiscal invoices for the purchase of materials, advance statements that are obtained from the entity „SALAMER-COM" S.R.L. The author of this article following the analysis highlights the shortcomings detected, the solutions to eliminate them, but also emphasizes the advantages of the entity „SALAMER-COM" S.R.L. which allows it to function properly.

Actualitatea temei cercetate este determinată de necesitatea perfecționării contabilității datoriilor entității prin soluționarea problemelor legate de calcularea, decontarea și verificarea corectitudinii reflectării acestor relații în evidența contabilă, precum și cercetarea mărimii indicatorilor obținuți la analiza datoriilor entității.

Scopul lucrării constă în prezentarea specificului și importanței modului de contabilizare a operațiunilor aferente datoriilor și analiza acestora, precum și de a menționa particularitățile evidenței contabile aferente datoriilor la entitatea studiată.

Lucrarea a fost elaborată în baza datelor entității „SALAMER-COM" S.R.L., a cărei activitate operațională constă din trei tipuri de activități de bază: producerea, prelucrarea și comercializarea mezelurilor (cârnați proaspeți, afumați și uscați) și a produselor din carne (de animale de fermă și carne de vânat, prelucrată); producerea și comercializarea produselor din legume (marinade, sosuri, salate); precum și producerea de produse fainoase (colțunași).

Conform Standardelor Naționale de Contabilitate „Capital propriu și datorii", datoriile reprezintă obligațiile actuale ale entității ce decurg din fapte economice anterioare și prin decontarea cărora se așteaptă să rezulte o ieșire de resurse, care să încorporeze beneficii economice [1].

În conformitate cu SNC „Capital propriu și datorii" datoriile au niște particularități specifice, cum ar fi neadmiterea compensării datoriilor și creanțelor, cu excepția cazurilor când se compensează datoriile față de un

creditor cu creanțele acestuia și cu condiția că această compensare a fost stabilită de părți în mod explicit; determinarea la data raportării a cotei curente a datoriilor pe termen lung care se înregistrează ca diminuare a datoriilor pe termen lung şi majorare a datoriilor curente; în cazul constatării faptului că la data raportării valoarea mijloacelor îndreptate pentru stingerea unei datorii depăşeşte suma acesteia, diferenţa respectivă se înregistrează ca creanţă [1].

Stingerea datoriilor poate fi realizată prin [1]: achitarea numerarului; transmiterea altor active, prestarea serviciilor; substituirea unei datorii cu alta; trecerea în cont a avansurilor; convertirea datoriei în aport în capital social etc.

În funcție de conținutul economic, datoriile se clasifică în: financiare, comerciale, calculate, subvenții și alte datorii. În cursul desfășurării activității economice a entității, este necesar a menține un echilibru economico-financiar care deseori este influențat de diverse fluxuri financiare.

Datoriile financiare fac parte din categoria acestor fluxuri, având un rol major, întrucât prin intermediul resurselor atrase are loc îmbunătățirea situației financiar-economice a entității și orientarea către una prosperă.

În cadrul contabilității entității „SALAMER-COM" S.R.L. primirea, rambursarea creditelor bancare pe termen lung și calculul dobânzii se reflectă:

1) valoarea creditului bancar pe termen lung primit sub forma de mijloace bănești: ca majorare a contului curent în monedă națională și a creditelor bancare pe termen lung;

2) calculul dobânzii anuale: ca majorare a cheltuielilor privind dobânzile și a creditelor bancare pe termen lung;

3) achitarea dobânzii anuale: ca diminuarea creditelor bancare pe termen lung și a contului curent în monedă națională;

4) rambursarea creditului bancar; ca micșorarea creditelor bancare pe termen lung și a contului curent în monedă națională.

Potrivit SNC „Capital propriu și datorii" datoriile, comerciale includ în componența lor datorii față de [1]: furnizori privind bunurile și serviciile procurate; cumpărători privind avansurile primite în contul livrării ulterioare de bunuri și servicii etc.

Pentru desfășurarea activității operaționale, entitatea „SALAMER-COM" S.R.L. achiziționează materii prime indispensabile procesului de producție, care în contabilitate reflectă:

1) Valoarea materiei prime procurate, la suma fără TVA: ca majorare a materiilor prime și a datoriilor comerciale în țară.

2) Suma TVA aferentă materiei prime procurate: ca micșorarea datoriilor privind taxa pe valoare adăugată și majorarea datoriilor comerciale în țară.

3) Achitarea datoriei față de furnizor: ca micșorarea datoriilor comerciale în țară și a contului curent în monedă națională.

Datoriile față de buget fac parte din categoria datoriilor calculate și reprezintă angajamentele entităţii faţă de bugetul de stat şi bugetele unităţilor administrativ-teritoriale privind impozitele şi taxele generale de stat și locale, inclusiv datoriile privind sancţiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor legislaţiei fiscale.

Entitatea „SALAMER-COM" S.R.L. achită următoarele taxe și impozite la stat, precum ar fi: impozit pe venit din salariu, impozitul pe venit reținut la sursa de plată, taxa pe valoare adăugată, alte impozite și taxe printre care sunt taxele locale.

În baza analizei realizate la entitatea „SALAMER-COM" S.R.L., autorul a depistat unele neajunsuri, care ar fi bine de luat în consideraţie în cadrul procesului decisional, și anume: valorile efective ale ratei lichidității curente în ambele perioade sunt mai mici decât plafonul teoretic (2,0-2,5), prin urmare entitatea nu dispune de active circulante suficiente pentru achitarea datoriilor curente; depășirea datoriilor curente a creanțelor în ambele perioade de referință, ceea ce semnifică că entitatea analizată utilizează nejustificat în circuitul economic sursele altor agenți economici și persoane fizice.

Pentru îmbunatățirea situației la entitate cu privire la înlăturarea neajunsurilor menționate, este necesar ca mărimea activelor circulante să se dubleze în raport cu datoriile curente, astfel încât la fiecare leu al datoriilor curente entitatea să dispună de cel puțin 2,0-2,5 lei de active circulante. O altă propunere privind perfecționarea analizei economico-financiare a entității ar fi utilizarea justificată a surselor altor agenți economici ce ar permite în același timp reducerea datoriilor curente (creditele pe termen scurt, datoriile față de buget și datoriile comerciale) și sporirea capacității de plată.

Concomitent cu depistarea neajunsurilor, autorul a identificat și unele avantaje ale entității S.R.L. „SALAMER-COM”, care permit o bună funcționare a acesteia, precum ar fi: evidența contabilă se ține conform prevederilor Legii contabilității; Standardelor Naționale de Contabilitate, Planului de conturi contabile; structura surselor de finanțare a activelor entității este favorabilă, deoarece ponderea surselor atrase nu depășește 50% din totalul surselor, iar față de anul precedent este într-o scădere cu 11,69 p.p., ceea ce demonstrează reducerea gradului de îndatorare a entității față de partenerii de afaceri; entitatea nu dispune de datorii cu termenul de plată expirat, ci doar de datorii justificate. Totodată, se mai poate menționa un punct forte pentru entitatea S.R.L. „SALAMER-COM”, întrucât în urma verificării corectitudinii evidenței contabile la entitatea analizată, autorul nu a identificat nereguli în metodologia contabilizării datoriilor.

Referințe:

1. S.N.C. „Capital propriu și datorii”. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* nr.177-181, art.1224 din 16.08.2013.
2. Planul general de conturi contabile. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.233-237 din 22.10.2013.
3. LAZĂRI, L., GRIGOROI, L. ș.a. *Contabilitatea întreprinderii*. Chișinău: Cartier, 2017. 631 p.